

FAKTA OM SLOTSPROJEKTET

Projektets hovedidé

Nyborg Slot er et af de vigtigste kulturarvsmonumenter fra Danmarks middelalder. Her mødtes det danske parlament Danehoffet, og det var på Nyborg Slot i Danehofsalen, at Danmarks første grundlov – Håndfæstningen fra 1282 – blev underskrevet. Nyborg Slot er det tætteste, vi kommer på middelalderens Christiansborg, og på slottet i Nyborg havde kongemagten til huse i næsten 400 år.

Formålet med slotsprojektet og nyfortolkningen af det oprindelige borganlæg på Slotsholmen er at skabe tilgængelighed, forståelighed og troværdighed. Fornyelsen af Nyborg Slot skal styrke forståelsen af Slotsholmens historiske borgstruktur, skabe bedre sammenhæng mellem slottet og byen og give nye muligheder for udstillinger og formidling. På den måde skal projektet gøre historien og de bevarede dele af Nyborg Slot mere tilgængelige og begribelige ved at genskabe konturerne af det store, oprindelige slotsanlæg.

Restaureringen og udbygningen gennemføres i et partnerskab mellem:

- Slots- og Kulturstyrelsen
- Nyborg Kommune
- Realdania
- A.P. Møller Fonden
- Østfyns Museer

Projektet er udviklet i et samarbejde bestående af Jaja Architects, VMB Arkitekter og Cubo Arkitekter med ingeniørfirmaet Søren Jensen som ingeniør og Schønherr A/S samt Schul Landskabsarkitekter som landskabsarkitekter.

Projektets indhold

Ringmuren genskabes

Nyborg Slot var oprindeligt et firlænget anlæg bestående af først og fremmest en flere meter tyk, massiv ringmur. En ny ringmur vil igen skabe og omkranse en lukket slotsplads. Den nye ringmurs indre skal blandt andet udnyttes til at formidle slottets historie.

Vagttårnet forhøjes

Nyborg Slots vagttårn bliver forhøjet, så man igen får mulighed for at opleve en fantastisk udsigt til Storebælt fra toppen af tårnet. Netop dette kig til Storebælt, hvor der var udsyn til skibene, er grunden til, at Nyborg Slot i sin tid blev bygget netop her, og et forhøjet tårn er derfor centralt for forståelsen af slottet. Vagttårnet bliver i alt cirka 18 meter højt, og publikum vil få mulighed for at nyde udsigten.

Ny nordfløj

Op ad indersiden ved den nordlige ringmur bliver der etableret en let trækonstruktion, hvorfra publikum kan få adgang til Kongefløjen, ringmuren og Vagttårnet. Her vil der også blive skabt de nødvendige faciliteter for at sikre tilgængelighed, og der vil være udstillinger, skænkestue og en ny danehofsal, hvor man kan afholde foredrag og arrangementer.

Respekt for fortidsmindet

Nyborg Slot er både et fredet bygningsanlæg og et fredet fortidsminde, og restaurering og nybyggeri sker derfor med størst muligt hensyn til kulturarven. Det nye byggeri bliver gennemført på baggrund af en lang og omhyggelig proces, hvor der har været en konstruktiv dialog med myndighederne, og hvor

der er foretaget en lang række tilretninger af projektet, som har været afgørende for projektets endelige udformning.

Tidslinje for slotsprojektet

- 2010 til 2012: Ideudviklingen til projektet og de indledende, arkæologiske og historiske undersøgelser går i gang i Nyborg.
- 2013: A.P. Møller Fonden og Realdania bevilger tilsammen 10 millioner kroner til omfattende forprojekter.
- 2015, maj: En international arkitektkonkurrence bliver udskrevet.
- 2016, marts: Dommerbetænkningen er klar, og vinderprojektet fra Cubo Arkitekter bliver offentliggjort.
- 2016 til 2019: Vinderforslaget bliver bearbejdet, tilpasset og forfinet i et samspil med de bevarede middelalderlige bygningsdele, og der bliver foretaget omfattende arkæologiske og bygningshistoriske undersøgelser, der forholder sig til byggeplanerne.
- 2017, november: Det ajourførte projekt, hvor der blandt andet indgår en forhøjelse af Vagttårnet, bliver offentliggjort ved et pressemøde på Nyborg Slot. Snart efter bliver Kongefløjen tømt for udstillinger, og forprojekterne til restaureringen af den gamle kongefløj går i gang.
- 2018 til 2021: Restaureringen af Kongefløjen bliver gennemført i to faser:
  - a) Klimaskal og bærende konstruktioner, hvor der blandt andet blev lagt et helt nyt tag med håndformede teglsten.
  - b) Indvendig istandsættelse af blandt andet gulve, vægbemalinger og installationer (med licitation december 2019).
- 2018, april: Et enigt Nyborg Byråd vedtager lokalplanen for Slotsholmen (lokalplan 281).
- 2019, den 31. maj: Udgravninger ved Nyborg Slot og restaureringen af Kongefløjen bliver besigtiget af slottets protektor H.M. Dronning Margrethe.
- 2019, juni: Bygningsfrednings- og fortidsmindemyndighederne godkender det tilrettede og detaljerede slotsprojekt. Der bliver efterfølgende indgivet fire klager fra klageberettigede foreninger til Miljø- og Fødevarerklagenævnet over myndighedernes dispensationer.
- Efteråret 2019 til december 2020: Renoveringen af Torvet og turneringspladsen bliver gennemført, og den sidste fredag i november måned 2020 i skyggen af corona bliver lysene på Torvets juletræ tændt, mens omkring 15.000 borgere i og omkring Nyborg ser med online.
- 2020, december: Miljø- og Fødevarerklagenævnet træffer afgørelse i de fire klagesager.
- 2021 til 2023: Slotsprojektet går ind i en ny fase.
  - a) Januar/februar 2021: Forundersøgelser af Vagttårnet.
  - b) Marts 2021: Pælefunderingsprojektet på Slotsholmen begynder.
  - c) August 2021: EU-licitation på øvrige byggearbejder.
  - d) September 2021: Restaureringen af Kongefløjen er ved vejs ende.
  - e) Oktober 2021: Byggearbejder på Udstillingsfløjen begynder.
  - f) August 2023: Entreprenøraflevering af Udstillingsfløjen.

- Udgangen af 2023: Indvielse af Nyborg Slot, som igen åbner for publikum.

Økonomi

Byggeprojektet har et samlet budget på 321,4 millioner kroner.

Finansieringen fordeler sig med 109 millioner kroner fra A.P. Møllers Fond, 108,6 millioner kroner fra Realdania, 49,2 millioner kroner fra Nyborg Kommune og 54,6 millioner kroner fra Staten.

Forud for byggeprojektet er der gennemført et forundersøgelingsprojekt til i alt 12,6 millioner kroner finansieret med 5 millioner kroner fra A.P. Møllers Fond og Realdania og 2,6 millioner kroner fra Staten.

Hertil kommer et formidlingsprojekt på 53,2 millioner kroner, hvor de 26,6 millioner kroner er finansieret af Augustinusfonden.

Danmarks Riges Hjerte

Restaureringen og udbygningen af Nyborg Slot indgår i en større indsats i Nyborg, der har til formål at synliggøre og levendegøre den unikke kulturarv i og omkring Nyborg Slot og by. Under overskriften ”Nyborg – Danmarks Riges Hjerte” bliver der sat fokus på historien om Nyborg som infrastrukturelt knudepunkt og samlingspunkt i Danmark, som har defineret byens historie i snart 800 år.

Der arbejdes lokalt på at gøre Nyborg til kandidat til at blive optaget på UNESCOs liste over umistelig verdensarv.

H. M. Dronning Margrethe er protektor for ”Nyborg Slot – Middelalderens Christiansborg”.

Læs mere om slotsprojektet

Nyborg Kommune: <https://slotsprojektet.nyborg.dk/>

Slots- og Kulturstyrelsen: <https://slks.dk/?id=39071>

Realdania: <https://realdania.dk/projekter/nyborg-slot>

A.P. Møller Fonden: <https://www.apmollerfonde.dk/projekter/nyborg-slot/>